

www.finnanest.fi
ISSN 0781-4364

Julkaisija

Suomen
Anestesiologiyhdistys ry
(SAY) – The Finnish Society
of Anaesthesiologists

Painosmäärä

1400

Päätoimittaja

Ritva Jokela
ritva.jokela[a]fimnet.fi

Toimitussihteeri

Minna Tallgren
minna.tallgren[a]fimnet.fi

Toimitus

Hannele Heine
(Koulutusilmoitukset)
hannele.heine[a]tyks.fi

Minna Ilmakunnas
(Väitöskirjat)
minna.ilmakunnas[a]fimnet.fi

Nina Keinänen
nina.keinanen[a]ppshp.fi

Otto Pitkanen
(Verkkotoimittaja)
otto.pitkanen[a]say.fi

Sami Suvanto
sami.suvanto[a]hus.fi

Arvi Yli-Hankala
arvi.yli-hankala[a]uta.fi

Piirroket

Juha O. Lähde

Mainokset

Juhani Haasio
juhani.haasio[a]fimnet.fi

Osoitteenmuutokset

Eija Junttila
toimisto[a]say.fi
eija.junttila[a]oulu.fi

Taitto

Oy Graaf Ab

Paino

Punamusta Oy

pääkirjoitus

Ritva Jokela

ritva.jokela[a]fimnet.fi

Vilppi – tieteen doping

Utisoimme edellisessä Finnanestin numerossa paljon beetasalpaajien ja statiininen perioperatiivisesta käytöstä julkaisseen professori Don Poldermansin tutkimusvilpin paljastumisen. Sen jälkeen tiedeyhteisö on saanut pureskeltavakseen tiedon, että japanilainen runsaasti leikkauksen jälkeisestä pahoinvoinnista ja oksentelusta julkaissut Yoshitaka Fujii on jäänyt kiinni eettisen toimikunnan lupien puuttumisesta (ks sivu 113). Asian paljastuminen johti yhdeksän tri Fujiin alkuperäistutkimuksen poisvetoon viidestä eri lehdestä. Tri Fujii on erotettu tutkimusyhteisöstään japanilaisesta Tohon yliopistosta.

Viime vuosina on paljastunut useita anestesiologitutkijoiden tekemiä vilppitapauksia jopa varsin korkeatasoisissa lehdissä. Toisaalta monet huipputasoinen anestesiologiset lehdet ovat olleet aktiivisia näiden tapausten päivänvaloon saattamisessa. Anesthesia & Analgesia -lehti on ollut erityisesti myrskyn silmässä Scott Reubenin ja Joachim Boldtin tapausten vuoksi. Myös Yoshitaka Fujiin vilppi koskettaa Anesthesia & Analgesiaa, koska jo vuonna 2000 nimennomaan se julkaisi ensimmäisen kirjoituksen, jossa kyseenalaistettiin Fujiin tutkimuksen puhtaus. Siksi Anesthesia & Analgesian päätoimittaja Steven Shafer suorastaan ripottelee päälleen tuhkaa pyytäessään lukijoilta anteeksi sitä, ettei Fujiin käsikirjoitusten rehellisyyteen kiinnitetty aiemmin enempää huomiota.

Vilppi tieteessä on monessa suhteessa kuin doping huippu-urheilussa. Molempiin turvaudutaan tulosten parantamiseksi. Vilpin kitkeminen on tiedeyhteisön antidopingtyötä. Siinä tarvitaan rehellisyyttä, määrätietoisuutta, sitkeyttä ja periksi antamattomuutta niin tutkimukseen osallistuvilta kollegoilta, tutkimuksia valvovalta organisaatioilta, lehtien toimittajilta kuin vertaisarvioijiltakin.

Edellä mainitut tutkimusvilpit liittyvät kaikki tavalla tai toisella anestesiologiaan. Ovatko anestesiologitutkijat siis epärehellisempiä kuin muiden erikoisalojen tutkijat? Vaikea uskoa. Kaikilla elämänoilla on ihmisiä, jotka vilpillisin menetelmin pyrkivät tavoitteeseensa. Aivan varmasti muillakin erikoisaloilla tehdään tutkimusta ilman eettisen toimikunnan lupaa, kysymättä tutkimuslupaa potilaalta, keksien potilasaineistoja tai manipuloiden tuloksia. Lisääntykö anestesiologisen tutkimuksen vilppi? Tuskin. Epärehellisyyttä nousee esiin, koska siihen on herätty ja sitä on alettu penkoa. Vilpin paljastuminen on osoitus tieteen antidopingtyön onnistumisesta. Voisiko epärehellisyyden esilletulo ajatella jopa indikaattorina anestesiologisen tutkimuksen keskimääräisestä vilpittömyydestä, josta vilppi nousee esiin aktiivisen antidopingtyön vuoksi?

On toivottavaa, että vilpin etsiminen ja paljastaminen lopulta johtaa tieteen puhdistamiseen. ■

Helsingissä 29.3.2012